

Радянський ШЕФАТОТ

ОРГАН ПАРТКОМУ,
РЕКТОРАТУ,
ПРОСПІЛКОВИХ КОМІТЕТІВ
ТА КОМІТЕТУ ЛКСМУ
ІВАНО-ФРАНКІВСЬКОГО
ДЕРЖАВНОГО
ПЕДАГОГІЧНОГО ІНСТИТУТУ
ІМЕНІ В. СТЕФАНИКА

Газета заснована 30
вересня 1968 року.

6 ЛЮТОГО 1990 р.

№ 4 (57)

У ПАРТКОМІ ІНСТИТУТУ

14 лютого відбудеться розширене засідання партійного комітету, на якому обговорюватиметься питання про побутові умови студентів.

Просимо всіх, у кого є пропозиції і критичні зауваження з цього питання, подавати їх у партком інституту.

ПЕДВУЗ — ШКОЛА

НЕСТИ ЛЮДЯМ ДОБРО І КРАСУ

Ні, такі не перевелися таланти на Прикарпатті, жива цілюща народна криниця. А все починається з дитинства, зі шкільної лави зокрема, коли в стінах навчальних закладів педагоги дають можливість розвиватися дитячим душам, устремлінням, пестливо вирощують юні обдарування, щоб могли вони нести людям добро і красу.

Подивіться, якою непередбаченою радістю світяться обличчя цих старшокласників. У школі вони мають змогу займатися улюбленою справою — музикою, вишиванням.

На фото справа: десятикласниця Калуської СШ № 10 Тая Мартиненко — переможець обласного конкурсу юних композиторів. На фортепіано Тая грає з шести років. Можливо, музика приведе дівчину після школи на наш музично-педагогічний факультет?

На знімку внизу: урок вишивання в Яворівській середній школі Косівського району відкриває перед старшокласницями чарівний світ кольорів, різноманіття візерунків, дає поштовх для власної фантазії, виховує естетичні смаки.

Фото В. МЕЛЬНИКА.

Удосконалено структуру

На пропозицію ректора інституту, професора В. І. Кононенка, рада прийняла рішення про зміну структури і назв кафедр суспільних наук. Досі їх було чотири, тепер залишаться три. Кафедру наукового атеїзму, етики та естетики розфор-

мовано, її викладачі увійдуть до складу інших суспільних кафедр.

Щодо зміни назв. Тепер кафедра марксистсько-ленінської філософії і наукового комунізму називатиметься кафедрою філософії. Кафедра історії КПРС

— кафедрою політичної історії. За кафедрою політичної економіки залишено цю ж назву.

На засіданні була присутня завідувача сектором науки і культури обкому Компартії України М. П. Трофанова.

Складну суспільно-політичну ситуацію переживає країна, в тому числі і наша область. В умовах гострої політичної боротьби проходить нинішня кампанія по виборах народних депутатів Української РСР і депутатів місцевих Рад. Завершився її другий етап — реєстрація кандидатів у депутати. Тож партійним організаціям у цих умовах належить зайняти чітко визначену позицію, активно й наступально агітувати за своїх кандидатів.

Питання «Про позицію комуністів інституту в передвиборній кампанії» обговорено на чергових партійних зборах. З інформацією виступив секретар парткому М. М. Яцур.

Промовці — секретар комітету комсомолу О. Сангуля, доценти кафедри історії КПРС А. І. Чорний та В. Ю. Штерн, проректор по адміністративно-господарській частині Б. С. Іваницький, доцент кафедри політекономії О. П. Загородній, студент історичного факультету І. Соляр та інші — наголошували, що партійній організації в нинішній складний час, коли йдеться про долю перебудови, треба бути політичним лідером, реальною силою, здатною вступати в дискусії з представниками самодіяльних громадських об'єднань, аргументовано вести їх. Парторганізація повинна мати свою платформу у

передвиборній боротьбі, а не плестися в хвості подій. Комуністи висловлювали критичні зауваження на адресу обкому й міському партії. Зокрема, вони ще мало інформують першочергові партосередки про розвиток суспільно-політичних процесів в області і в місті, а головне — самі

ПАРТІЙНЕ ЖИТТЯ

ЗАЙМАТИ АКТИВНУ ПОЗИЦІЮ

слабо впливають на них. На думку ряду промовців, підвищення зарплати працівникам апарату партійних органів було несвоєчасним. У зв'язку із загостренням ситуації в місті й області окремі промовці пропонували скликати позачергові пленуми обкому і міському партії.

Збори прийняли постанову, спрямовану на те, щоб партійні бюро факультетів активізували роботу по проведеному передвиборній кампанії і визначили конкретну участь в ній кожного комуніста. Необхідно створити групи підтримки кандидатів, які стоять на платформі міської, обласної і республіканської партійних організацій, в тому числі

тих, що висунуті від колективу інституту.

Як записано у постанові, збори відзначають, що обком і міськком партії проявляють інертність, схильність до застарілих методів роботи у вирішенні проблем в нових соціально-політичних умовах, не вжили дійових заходів для знят-

тя напруженості в місті і в області.

Збори зажадали скликати позачергові пленуми обласного і міського комітетів партії, на яких з принципових позицій, відповідно до вимог сьогодення, дати оцінку своєї власної роботи, і зокрема кожного члена бюро.

Партійні збори виявили повне довір'я і підтримку Я. П. Федорчуку як першому секретареві міському партії у зв'язку з висуненням його кандидатом у народні депутати Української РСР.

На зборах виступила й відповіла на запитання присутніх секретар міському партії В. М. Шукайло.

ІНФОРМАЦІЯ

Як виконується Закон про мови

На засіданні вченої ради аналізувалось, як виконується в інституті постанови Ради Міністрів Української РСР від 7 грудня 1989 року «Про першочергові заходи щодо організації виконання Закону УРСР «Про мови в Українській РСР».

Завідувач кафедри української мови доцент М. П. Лесюк, який доповідав з цього питання, відзначив те позитивне, що зроблено у нашому вузі для реалізації положень Закону. Наприклад, на всіх неспеціалізованих факультетах запроваджено 100-годинний практичний курс української мови. Уже понад 80 процентів викладачів читають свої навчальні курси українською мовою.

Водночас було звернуто увагу на те, що окремі викладачі не поспішають переходити на читання лекцій, ведення практичних і семінарських занять мовою, якій надано статус державної. І часто пояснюється це прозаїчною причиною — небажанням

утруднювати себе перекладом давніх конспектів лекцій, написаних по-російськи. У багатьох викладачів і студентів низька культура української мови. Наприклад, у виступах на зборах можна почути суржик, який нерідко викликає сміх у присутніх.

На засіданні вказувалося на факти недотримання мовного режиму: у назвах книжкових виставок в читальному залі бібліотеки, в

наочній агітації, коли поряд впереміш стоять написи українською і російською мовами.

Серед заходів, прийнятих для повнішої і швидшої реалізації вимог Закону про мови, можна відзначити хоча б такі: через багатотиражну газету «Радянський педагог», у лекціях та на практичних і семінарських заняттях розгорнути широкую роботу по роз'ясненню і впровадженню Закону, перевести на українську мову всю планувальну та облікову документацію, створити редакційну комісію, відповідальну за грамотність усієї наочності, оголошень та повідомлень, що вивішуються на інформаційних стендах в інституті.

Призначено іменні стипендії

На засіданні вченої ради інституту розглядалися на альтернативній основі кандидатури на іменні стипендії. Вирішено призначити стипендію імені В. І. Леніна студентці третього курсу філологічного факультету Ірині Довгій, студентів четвертого курсу

фізмату Іванові Кабану і четвертокурсникові історичного факультету Олегу Жерноклесу.

Стипендію імені В. Стефаніка призначено студентці третього курсу факультету іноземних мов Оксані Тарновській і четвертокурсникові педфаку Любові Чер-

ній. Стипендії ради інституту призначено студентів четвертого курсу музпеду Мирославу Павлоку, другокурснику худграфу Миколі Попадінцю і студентів третього курсу фізмату Олександрові Рашкевичу. І. ІВАНІВ.

ПРЕДСТАВЛЯЄМО КАНДИДАТІВ У ДЕПУТАТИ

КАНДИДАТ У ДЕПУТАТИ ОБЛАСНОЇ РАДИ
НАРОДНИХ ДЕПУТАТІВ ПО ІВАНО-
ФРАНКІВСЬКОМУ ВИБОРЧОМУ ОКРУГУ № 14

Василь Дем'янович ХРУЩ

В. Д. Хрущ, українець, член КПРС з 1958 року, народився в 1935 році в с. Калиня Кам'янець-Подільського району Хмельницької області в сім'ї селян. Після закінчення школи у 1954 році навчався в Хотинському ветеринарному технікумі Чернівецької області. З 1955 по 1958 рік служив у лавах Радянської Армії. Після цього вступив на історико-філологічний факультет Станіславського педагогічного інституту. Навчаючись тут, працював секретарем комсомольської організації вузу. Інститут закінчив з відзнакою.

Працював учителем Дубівської СШ Галицького району. З 1965 року — на посаді викладача кафедри педагогіки. В 1966—1967 роках навчався в аспірантурі при Інституті теорії і історії педагогіки АПН СРСР у Москві, де в 1967 р. захистив кандидатську дисертацію «Формування відповідальності і виконавчості учнів у процесі трудової і суспільно-політичної діяльності». Після закінчення аспірантури працював старшим викладачем Івано-Франківського доцентом Тернопільського педагогічного інституту. З 1972 року і по теперішній час — завідувач кафедри педагогіки і психології. У 1977—1985 роках перебував за завданням Міністерства освіти СРСР у довготривалому відрядженні в Республіці Куба, де працював радником-консультантом ректора Вищого педагогічного

інституту. Протягом багатьох років очолює обласне відділення Педагогічного товариства УРСР.

В. Д. Хрущ — відмінник народної освіти, нагороджений орденом «Знак Пошани», медаллю «До 100-річчя з дня народження В. І. Леніна», медаллю А. С. Макаренка.

* * *

Виступатиму за дальшу демократизацію і гуманізацію школи всіх рівнів, за зміну ставлення суспільства до освіти. Школі не виділяють того, що їй конче необхідно. Вчитель у нашому суспільстві не займає висоти того становища, яке йому обіцяли, але обіцянки не підтвердили турботою про самого вчителя.

Незалежно від того, буду депутатом чи ні, боротимусь за підвищення рівня культури в нашому суспільстві, розвиток духовного життя народу. На сьогоднішній школі, ні вуз не несуть відповідальності за духовний світ людини, максимальний розвиток її можливостей. Домінує єдиний критерій — якість навчання. Більше «відмінників», більше «хорошистів» — ось до чого зводилося на практиці завдання школи. Цього, в основному, вимагали від учителя і викладача, хоча проголошувалися хороші лозунги і заклики щодо всебічного розвитку особистості. А яка людина, який спеціаліст сформується в стінах школи і вузу — це найголовніше питання довгі роки було другоряд-

ним.

Якщо наставник у навчальному закладі несправедливий, невитриманий, грубий — такими завтра будуть уже десятки і сотні його учнів. Черствістю породжується черствість, грубістю — грубість. Сьогодні в освітніх закладах, що мали би бути найгуманнішими з гуманних, ще рідкістю є співдружність, співпереживання, співчуття.

Стверджують, що для відродження освіти треба щонайменше вдвоє збільшити бюджетні асигнування на цю галузь. Втім, вважаю, від того справа освіти не-

набагато виграс. Є дешевий або прямо-таки безплатний шлях її відродження — зростання інтелігентності, розвитку гуманізму, вигнання насильства, закулісних хитрощів і нещирості з навчальних закладів.

Боротимусь за те, щоб школа будь-якого рівня — від початкової і до вищої — була дійсно для дітей і студентів. Не студент для вузу, а вуз — викладачі, працівники, всі служби — для студентів, для кращої підготовки учителя-вихователя. Цю найпростішу істинну кладу в основу своєї роботи.

Тривожні явища в житті середньої і вищої школи, що спостерігаються останнім часом (самогубства студентів та учнів, порушення норм моралі і права, злочини та ін.), викликають стурбованість не тільки в мене, але і в усіх освітян, батьків дітей. Однією з причин є те, що нерідко дитина, підліток, юнак, дівчина відриваються від школи, вузу. Навчальний заклад живе своїм життям, у нього — плани, програми, заходи, перевірки, наради, взаємовідносини в учительських і на кафедрах, — а діти, студенти часто самі по собі. Простіше кажучи, під одним дахом проходить два різних життя, що мають свої різні закони, особливості. І поки так буде, не допоможуть ні найпильніший контроль, ні суворість заходів. Під одним дахом і сім'я має бути однією — з однією мораллю, з одним прагненнями.

Дітям має бути добре у навчальних закладах. «Добре» — це значить: тут повинні панувати порядок і дисципліна, щоб кожен міг спокійно працювати на заняттях, почувати себе в безпеці на перервах, щоб кожен був захищений від несправедливості однолітків і педагогів. Добрий навчальний заклад — то передусім справедливий навчальний заклад. «Добре» — це значить: саме там кожен учень, навіть не дуже здібний, повинен хоча б у чомусь дістати підтримку, почути добре слово, похвалу. У навчанні необхідне почуття успіху, відчуття, що розвиваєшся.

«Добре» — це значить, що діти і студенти зможуть і повинні самі бути господарями в своїх самокерованих організаціях. Тільки навчившись молодше самотійності в роботі, у серйозних

справах разом з наставниками — педагогами, можна перемогти розхлябаність громадський інфантилізм.

Не можна далі ігнорувати реальність, усе вирішувати зверху. Це вже призвело до того, що народна освіта почала відриватись від свого життєдайного коріння — народних традицій, культури, свідомості народу. Стандартизація школи — перешкода для розвитку талантів. Тому виступатиму за школи і класи з поглибленим вивченням окремих предметів, за диференціацію навчання, за розвиток талантів і природних обдарувань дітей. І в цьому плані покладаю великі сподівання на ефективність нашого навчально-науково-методичного комплексу (інститут — експериментальна школа № 23 — дитячий садок — піонерський табір).

З односторонніми освітніми, працівниками культури, всіма, кому не байдуже майбутнє країни, шукатиму відповіді на запитання: чому ми, що живемо при прогресивному суспільному ладі, залишалися донедавна одними з найбільш загальмованих у психологічному плані? Чому ми, що складаємось із більш ніж ста національностей, не показуємо прикладу справжньої братньої дружби? Чому ми, що живемо на землі, в надрах якої знаходиться вся таблиця Менделєєва, а територія займає шосту частину всієї суші, не серед найбагатших країн світу? Чому нас з пелюшок привчали говорити: «ми думасмо», тоді як треба було вчити: «я думаю!», чому наше «я» розчиняли в колективному, безадресному і безвідповідальному «ми»?

Як педагог, шукатиму і свої педагогічні провини в усьому тому, що не так на нашій освітянській ниві.

КАНДИДАТ У ДЕПУТАТИ МІСЬКОЇ РАДИ НАРОДНИХ
ДЕПУТАТІВ ПО ВИБОРЧОМУ ОКРУГУ № 99.

Тарас Вікторович ГЛЯНЦЕВ

Я, Глянцев Тарас Вікторович, 1968 року народження, українець, народився в с.мт. Лисець Тисменицького району. У 1975 році пішов у перший клас Івано-Франківської СШ № 13. У 1983 році вступив у члени ВЛКСМ. В 1985 році закінчив школу і вступив на I курс стаціонару історичного факультету Івано-Франківського педінституту. З 1986 по 1989 рік проходив службу у Військово-Морському Флоті (підводник). В армії у 1988 році вступив до лав КПРС. З вересня 1989 року продовжив навчання на II курсі істафу. Член міського ЛКСМУ. Неодружений.

* * *

Вважаю, що кожен, хто дав згоду балотуватись до будь-якої Ради народних депутатів, зобов'язаний мати свою точку зору на ті грані нашого життя, що стосуються людини зокрема і суспільства в цілому. Саме тому хочу викласти свої міркування з приводу найбільш гострих і суперечливих проблем сьогодення.

Суспільно-політичні:
Вся влада повинна належати Радам і тільки Радам. Усі практичні питання суспільно-політичного і культурного, а особливо соціально-економічного життя повинні вирішуватись на сесіях Рад народних депутатів, але ні в якому разі не в кабінетах міського комітету партії. Вважаю, що конституційна монополія

КПРС на керівну роль в суспільстві є однією з причин кризи в усіх сферах життя нашої країни.

Головні напрями діяльності Рад у цьому питанні: — припинення монополії КПРС на владу через відміну ст. 6 Конституції СРСР і передачу всієї повноти влади на всіх рівнях Радам народних депутатів;

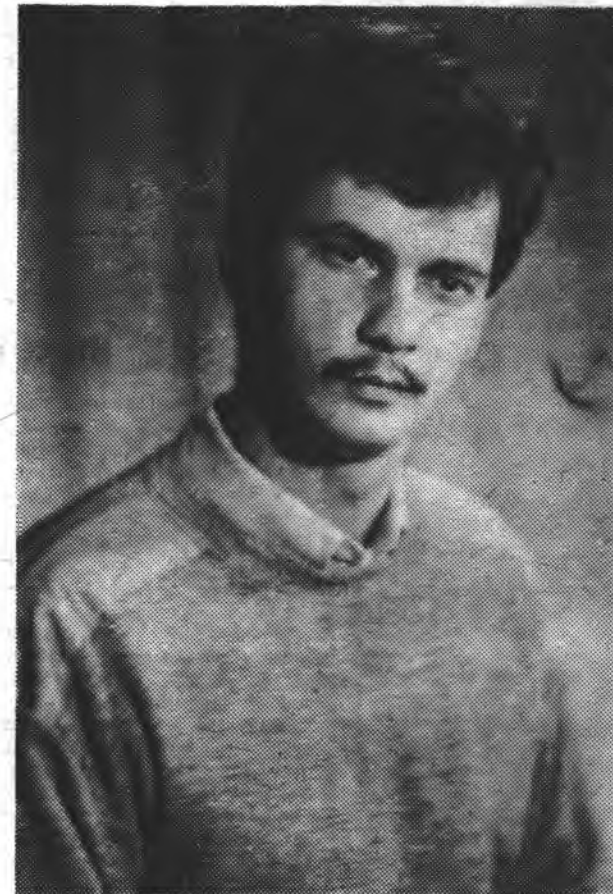
— право на існування мають будь-які політичні партії, неформальні об'єднання, організації, в програмах яких не містяться закликів до насильницьких дій, до національної, расової і релігійної ворожнечі;

— припинення монополії ВЛКСМ на молодь через відміну законодавчих актів, у яких вона зафіксована, через надання рівних з комсомолом прав усім молодіжним неформальним організаціям, діяльність яких не суперечить законам суспільства;

— право на існування має будь-яка релігія. Тому слід повністю реалізувати конституційне право на свободу віросповідання, відкриваючи для цього церкви, молитвенні будинки, синагоги тощо;

— визначення головних напрямів діяльності Ради через вивчення громадської думки (в тому числі й через проведення загальноміського референдуму).

Соціально-економічні:
Першочерговим у діяльності Ради народних депутатів повинно бути докорін-

не поліпшення життєвого рівня жителів міста (забезпечення продуктами, товарами першої необхідності, вирішення житлової проблеми). Розв'язання цих нагальних проблем реально можливе через надання економічної самостійності республіці, області, місту: через запровадження усіх форм власності, які розвиватимуть у людей почуття господаря, через пряме економічне стимулювання кількості і якості результа-

тів праці; через безумовне дотримання принципів соціальної справедливості (ліквідація всіх привілеїв і розподіл суспільних і матеріальних благ). Припинити вивезення продуктів і товарів першої необхідності, що виробляються в місті і якими не забезпечене місце населення.

Поліпшення умов життя, праці і побуту, охорони здоров'я трудящих, виведення зі шкідливих виробництв та вивільнення від

важкої фізичної праці жінок, термінове вирішення проблем материнства і дитинства, поліпшення матеріально-побутових умов ветеранам, вдовам, одиноким і перестарілим громадянам, багатодітним сім'ям, студентам, взагалі молоді, що навчається, воїнам-інтернаціоналістам.

Екологічні:
Здійснити заходи по оздоровленню екологічної обстановки в області і місті зокрема, поліпшити санітарний стан та піднести благоустрій до належного рівня. Регулярно і чесно інформувати мешканців обласного центру про екологічну обстановку. На основі екологічних експертів та карт з участю громадськості проводити курс на заборону будівництва, розширення та функціонування на території міста і всієї області екологічно шкідливих виробництв.

Запровадити систему диференційованих штрафів за екологічні порушення — як на підприємства й організації, так і на відповідальних осіб. Вилучені кошти спрямовувати на відновлювальні роботи.

Студентське питання:
Становище студентської молоді є особливо тяжким. Студенти, без перебільшення, сучасний пролетаріат, якому, дійсно, крім ланцюгів нема що втрачати. Це, напевно, чи не єдина категорія населення нашого суспільства, на яку практично не поширюється дія Конституції СРСР. Маю на увазі матеріальне і соціальне забезпечення.

Близько 1500 студентів нашого вузу (а це майже половина тих, що вчать на стаціонарі) не забезпечені місцем у гуртожитку.

Регулярна розмова шести-, а то й восьмигодинна (буває і більше) робота оплачується мізерною стипендією, яка далека від прожиткового мінімуму. Врахуймо, що стипендію отримую не кожен. Немає де відпочити і зайнятися спортом. В педінституті відсутні зали для відпочинку молоді, спортивний комплекс.

Назріла необхідність докорінної зміни становища студентства. Необхідно юридично оформити процес навчання у вузі як розумової праці (6—8 годин в день) з відповідною оплатою, яка повинна надходити з фонду тих організацій, для яких готуються спеціалісти з вищою освітою.

Культура і духовність:
Відродження національної культури через збереження і відновлення багатогранної духовної спадщини українського народу, повернення до традицій, обрядів та свят, на які багата українська земля.

Залучення громадян міста до глибокого ознайомлення й осмислення шедеврів і творів сучасного мистецтва, створення умов для розвитку культури всіх національностей, що проживають у місті. Не допускати дискримінації духовних надбань жодної нації.

Виховання у підлітків чого покоління національної самосвідомості, поваги до рідної мови, високої культури, поваги до представників інших національностей.

Повернення українському народові його правдиві історії, його національної символіки, вшанування і святкування визначних дат з історії України.

КАНДИДАТ У ДЕПУТАТИ ОБЛАСНОЇ РАДИ
НАРОДНИХ ДЕПУТАТІВ ПО ІВАНО-ФРАНКІВСЬКОМУ
ВИБОРЧОМУ ОКРУГУ № 14

Тарас Дмитрович ПАРФАН

Я, Тарас Дмитрович Парфан, народився 25 березня 1968 року в селі Підгір'я Богородчанського району, що на Івано-Франківщині, в сім'ї учителя та медпрацівниці. З дитячих літ батьки вдихнули в мою душу любов до рідної мови, рідної культури, вчили бути людиною.

У 1975 році почав навчатися у Підгірській восьмирічній школі, яку закінчив у 1983 році. Навчання продовжував у середній школі в Богородчанях, де й здобув середню освіту. Подав документи до вузу. Фортуна посміхнулася мені, і я став студентом історичного факультету ІФДП імені В. Стефаніка. Був призваний до лав Радянської Армії. Після завершення служби повернувся до рідного інституту. Зараз навчаюсь на третьому курсі.

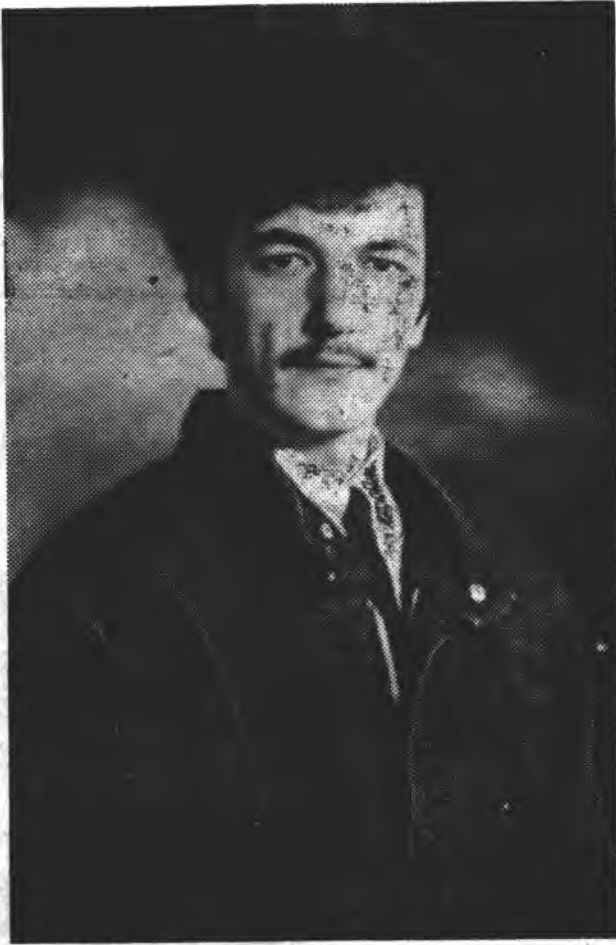
1988 року вступив до лав КПРС. Одружений, виховую дочку.

Немало часу й енергії віддав і віддаю громадській діяльності як комсорг історичного факультету.

* * *

1. Влада в країні повинна належати Радам. Ніякої монополії на істину, на засоби масової інформації. Буду відстоювати право будь-якої людини або організації на видання друкованого органу. Повновладдя Рад можливе лише, на мою думку, при внесенні якісних змін в Конституцію СРСР і зокрема відміні статті 6, як такої, що суперечить гаслу «Вся влада Радам».

2. Екологічна ситуація в області вимагає негайного втручання народних депутатів і всієї молоді. Докладним максимум зусиль, щоб не допустити будівництва нових потужностей хімічних підприємств у Калущі, а також щоб доля

екологічно небезпечних підприємств на Прикарпатті вирішувалася шляхом референдуму серед жителів області.

3. Значну частину населення Івано-Франківська становить молодь. Буду відстоювати право молодих сімей, а також юнаків та дівчат, на довгостроковий кредит (до 25 років).

Будь-які молодіжні формування мають право існувати нарівні з комсомолом. Приналежність до тієї чи іншої організації не дає підстав на якісь привілеї.

Студентська молодь повинна бути забезпечена прожитковим мінімумом у вигляді стипендії, при різкій диференціації надбавок за успіхи в навчанні, науковій та громадській роботі.

4. Прискорений економічний розвиток Прикарпаття можливий, на мою думку, тільки при умові свободи виробника, вільному ринку, конкуренції. Всі форми власності — державна, приватна, колгоспна, кооперативна та інші — повинні бути рівними перед законом.

5. Материнству і дитинству гарантувати право на державну допомогу і особливу опіку. Вважаю за не-

обхідне збільшити грошові виплати матерям на дітей до 1,5 року, в тому числі матерям-студенткам. Підняти їх до рівня прожиткового мінімуму.

6. Виступатиму за об'єктивне відтворення історії України, і зокрема Західної України, за відкриття вільного доступу до архівів, за духовне збагачення громадян міста й області на ґрунті загальнолюдських цінностей та національно-культурного відродження української нації, за створення всіх умов для задоволення культурних потреб і запитів людей інших національностей, недопущення будь-якої їх дискримінації.

Буду відстоювати право вільного використання національної символіки українського народу поряд з державною.

7. Кожна людина має право на свободу думки, совісті, віросповідання, право на свободу переконань і на вільне їх вираження. Боротимусь за ліквідацію всіх номенклатурних привілеїв.

Кожна людина повинна володіти всіма правами і свободами, проголошеними Загальною декларацією прав людини.

КАНДИДАТ У ДЕПУТАТИ МІСЬКОЇ РАДИ
НАРОДНИХ ДЕПУТАТІВ ПО ІВАНО-ФРАНКІВСЬКОМУ
ВИБОРЧОМУ ОКРУГУ № 88

Валерій Юхимович ШТЕРН

В. Ю. Штерн, єврей, член КПРС з 1975 року, народився в 1949 р. в с. Бабин Іллінецького району Вінницької області. У 1966 р. закінчив Задністрянську СШ Галицького району нашої області і вступив на перший курс історичного факультету Івано-Франківського педінституту. З 1973 по 1974 рік служив у рядах Радянської Армії. З 1971 р. працює в Івано-Франківському педагогічному інституті — спочатку лаборантом, потім завідуючим кабінетом кафедри історії КПРС. У 1982 р. вступив до аспірантури Московського педагогічного інституту імені В. І. Леніна. У 1983 р. захистив дисертацію на вчений ступінь кандидата історичних наук. З 1984 р. В. Ю. Штерн працює асистентом, старшим викладачем, а нині — доцентом кафедри історії КПРС Іва-

но-Франківського педінституту імені В. Стефаніка.

* * *

Будучи за фахом істориком і аналізуючи при цьому процеси, що відбуваються в країні, в нашому місті, області, вважаю, що в цей складний час нам необхідна консолідація. Тільки об'єднавши всі здорові сили суспільства, ми зможемо вирішити гострі і невідкладні проблеми сьогодення. Про цю відповідальність і повинен пам'ятати депутат. Якщо я буду обраний депутатом, то в основу своєї діяльності покладу принцип диктатури розуму, аргументів, совісті.

Я — за прискорення процесів перебудови, забезпечення повновладдя міської Ради народних депутатів шляхом створення правової, фінансової і матеріальної основи для здійснення повноважень. Вважаю, що Ра-

да повинна приймати рішення лише після глибокого вивчення громадської думки, а з особливо важливих питань рішення слід приймати на основі проведення місцевого референдуму. Все це вимагає юридичного виховання всього населення, що дасть можливість також значно підняти політичну культуру жителів міста.

Оскільки я представник вищої школи, то виступатиму за розв'язання гострих соціально-побутових проблем студентської молоді. Перш за все добиватимусь фінансування будівництва для студентів міста сімейного гуртожитку, нового гуртожитку для студентів педагогічного інституту, рішення поліпшення медичного обслуговування шляхом відкриття студентського поліклінічного відділення.

Мене особливо хвилює проблема дозвілля студентів. Шлях її вирішення мені вбачається у створенні в місті культурного центру, де студентство могло б не тільки відпочити, а й обмінятися думками, дискутувати з різних питань.

Свій обов'язок бачу і в тому щоб особливу увагу

приділити вирішенню соціальних проблем інвалідів, ветеранів війни і праці, багатодітних та малозабезпечених сімей, сприяти розвитку благодійності і милосердя. Добиватимусь, якщо мене оберуть депутатом, рівних можливостей всіх громадян у медичному, побутовому та інших видах обслуговування, ліквідації незаконних пільг і привілеїв, послідовного втілення принципу соціальної справедливості в усіх сферах життя. Крім того, маю намір вирішувати такі запущені проблеми соціального розвитку, як санітарний стан міста, робота громадського транспорту.

Серед моїх планів — якісне поліпшення духовного життя мешканців міста на основі пропаганди загальнолюдських цінностей, національно-культурного відродження української нації, дружби між народами СРСР. А це вимагає правдивого і всебічного висвітлення історії і сьогодення Прикарпаття, республіки, країни в цілому. І як науковець, в разі обрання мене депутатом, докладу всіх зусиль для реалізації цієї важливої справи.

КАНДИДАТ У ДЕПУТАТИ МІСЬКОЇ РАДИ ПО
ІВАНО-ФРАНКІВСЬКОМУ ВИБОРЧОМУ ОКРУГУ № 71

Іван Михайлович ГАВРИЛОВИЧ

І. М. Гаврилович народився в 1952 році у смт. Десятин Надвірнянського району Івано-Франківської області в сім'ї робітника. Після закінчення у 1969 році середньої школи вступив на факультет журналістики Львівського держуніверситету імені І. Франка. Закінчив його в 1974 році і був направлений на роботу в м. Івано-Франківськ — у редакцію обласної газети «Прикарпатська правда». Працював тут кореспондентом, старшим кореспондентом.

З листопада 1989 року працює редактором багатотиражної газети «Радянський педагог» Івано-Франківського педінституту імені В. Стефаніка.

І. М. Гаврилович поєднує журналістську працю з поетичною творчістю. Добріки

його віршів не раз друкувалися в обласній пресі, а також у збірниках творчості молодих «Новоліття» і «Ранковий клич», випущених у світ видавництвом «Карпати». На нинішній рік у цьому ж видавництві заплановано випустити першу збірку віршів І. М. Гавриловича «Данина життю». Серед них — твори гострої соціальної спрямованості про необхідність відроджувати політичну і духовну самосвідомість людської особистості.

І. М. Гаврилович — член КПРС з 1979 року, обраний кандидатом у члени міської партії.

* * *

Якщо виборці оберуть мене депутатом, то пріоритетним у моїй діяльності в міській Раді буде виконання їх наказів, відстоювання

їх інтересів.

Мою стурбованість як журналіста і громадянина викликають повільні темпи перебудови в економічній і соціальній сферах, особливо факти, коли у постачанні населення продовольством, окремими промисловими товарами становище не поліпшується, а навіть погіршується.

Порожні полиці магазинів, низький рівень життя багатьох сімей — це, на мою думку, детонатор соціальної напруженості в суспільстві. Тож у разі обрання депутатом агітуватиму за те, щоб міська Рада ставила перед обласним органом питання про поліпшення постачання у торгову мережу продуктів за рахунок зменшення поставок нашої області м'яса і молока в загальносоюзний фонд. Якщо ж розміри постачання міста продовольством і далі залишатимуться обмеженими, то пропонуватиму, за прикладом інших міст, запровадити систему візитних карток (чи талонів) на м'ясо і продукти, масло. Принаймні в цьому разі люди змо-

жуть гарантовано і без вистоявання в чергах придбати належну їм на певний строк норму (нехай і невелику) цих продуктів.

Вважаю, що на порядку денному в державному масштабі має стояти питання про визначення прожиткового мінімуму. У кого доходи в середньому на члена сім'ї, розмір пенсії нижчі від цього мінімуму, ті повинні отримувати відповідні доплати.

Що стосується конкретно нашого міста, то однією з його найбільших проблем, які треба не відкладаючи вирішувати, вважаю переваженість загальноосвітніх шкіл.

У місті потрібно для розвантаження існуючих шкіл збудувати цілий ряд нових.

Гострими залишаються для жителів вулиць «Правды», М. Вовчка, Зв'язкової та інших, які охоплює мій виборчий округ, питання постачання верхніх поверхів будинків водою, а також благоустрою вулиць. Добиватимусь їх вирішення, якщо мене оберуть депутатом міської Ради.

[Закінчення.
Початок у № 2].

У 1957 році, коли вже були утворені дві факультетські парторганізації, партбюро сконцентрувало свої сили на зміні стилю роботи і підвищенні відповідальності комуністів за доручену ділянку. Об'єктом уваги партбюро стали питання виховної роботи комсомольських організацій окремих академгруп, а не лише залучування секретаря комітету комсомолу, як це практикувалось раніше. Через два роки було вивчено і схвалено досвід політико-виховної роботи на фізико-

муністи представляли чотири факультетські парторганізації. Було вирішено обрати партійний комітет у складі одинадцяти чоловік. Його очолював досвідчений партійний працівник і авторитетний викладач та науковець Г. К. Потоцький, який виконував це доручення до 1969 р.

Партійний комітет займається вдосконаленням структури парторганізації, спрямовує зусилля на окремі важливі питання розвитку інституту, розробляє перспективний план комуністичного виховання студентів, організовує виконання важливих партійних доку-

створено нові партійні, осередки на факультетах іноземних мов, художньо-графічному, партгруппи на ряді кафедр, студентські партгруппи на історичному, фізико-математичному, філологічному факультетах. Практикував партком створення тимчасових партгруп на факультеті підвищення кваліфікації директорів шкіл, у студентських будівельних загонах. На підготовчому відділенні також було створено партгруппу. У зв'язку із збільшенням кількості молодих комуністів було організовано їх навчання в окремій школі, яка включалась у систему політосвіти. У ній провідне місце стали займати методологічні семінари викладачів, створені на більшості кафедр.

Згодом у практику роботи ввійшло щомісячне проведення єдиного дня політінформування, дискусій, тематичних вечорів, зустрічей з ветеранами, передовиками виробництва, кращими вчителями області.

Поряд з питаннями поглиблення навчально-виховного процесу, розширення наукових досліджень, поліпшення роботи всіх підрозділів інституту комуністи спрямували свої зусилля на вирішення проблем, пов'язаних з дальшим розвитком нашого педагогічного вузу як одного з центрів науки, культури і виховання на Прикарпатті.

У перебудові діяльності партійного комітету все більшого значення набувають тепер нові форми роботи, розвиток критики і самокритики, гласності внутріпартійного життя. Ефективно впливають на ці процеси інституційна багатотиражна газета «Радянський педагог», яка почала виходити у вересні 1988 р., а також систематичні зустрічі ректора інституту В. І. Кононенка, членів парткому з викладачами, студентським активом.

Нині партійна організація, яку очолює М. М. Яцура, нараховує майже дві сотні комуністів. Від їх активності і практичної участі залежить поглиблення перебування діяльності всього колективу інституту, спрямованої на підготовку майбутніх учителів, творчої ініціативи яких так потребує радянська школа.

М. ГОЛЯНИЧ.

Завідувач кафедри філософії, кандидат філософських наук.

Засідання профкому

Днями відбулося засідання профкому інституту. На ньому розглядалися питання «Про виконання угоди між ректоратом і профкомом по охороні праці на 1989 рік і про угоду між ректоратом і профкомом

по створенню умов і охороні праці на 1990 рік», «Про роботу спортивно-оздоровчого табору і підготовку до роботи піонерського табору «Зірка», «Про запровадження соці-

альної громадської експертизи адміністративних рішень і наказів» та інші.

Докладну розповідь про це засідання, а також проект угоди між ректоратом і профкомом по охороні праці буде надруковано в одному з наступних номерів газети.

50-РІЧЧЮ ВУЗУ ПРИСВЯЧУЄТЬСЯ

Активна сила розвитку

З ІСТОРІЇ ПАРТІЙНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ ІНСТИТУТУ

математичному факультеті, парторганізацію якого очолював В. П. Бондаренко.

Спрямовуючи зусилля на різних напрямках діяльності колективу інституту, парторганізація визначала найбільш гострі, актуальні питання ідейно-політичного виховання студентів, підвищення ідейно-теоретичного рівня викладання, зміцнення зв'язку зі школою.

У 60-х роках, коли партбюро очолювали Г. К. Потоцький, І. К. Васюта, П. С. Федорчак, поряд з традиційними питаннями на зборах комуністів та на засіданнях партбюро обговорювались і такі, що стосувались підготовки спеціалістів широкого профілю на історико-філологічному факультеті, посилення вимог до нового набору, участі комуністів у поширенні серед студентів передового педагогічного досвіду, проведенні експерименту в школах області. У цей період була спроба відмовитися від закріплення викладача за академгруппою, і, як зазначалося на звітних зборах у жовтні 1960 р., зростає активність студентів, вони зайнялися «самообслуговуванням» у гуртожитках більше стали турбуватися про підвищення успішності, дотримання норм поведінки тощо.

У зв'язку з набором в інститут все більшої кількості студентів з виробничим стажем, ряди комуністів вузу швидко зростають. На звітно-виборних зборах 22 жовтня 1965 р. 152 ко-

ментів щодо вищої школи, продовжує щоденну копітку виховну роботу з комуністами і безпартійними. У цей період особливу увагу було приділено діяльності теоретичних семінарів, проведенню політзань, теоретичних конференцій, різних виховних заходів із студентами, участі комуністів у лекційній пропаганді тощо.

У березні 1969 р. на штатну посаду секретаря парткому інституту було обрано Я. С. Калакуру. Після його виїзду на партійну роботу в Київ на цій посаді працювали О. М. Горпинко, П. А. Корольов, М. Ю. Голянич, А. В. Крюков. Партком, спираючись на попередній досвід, продовжує спрямовувати комуністів на поглиблення змісту всієї навчально-виховної роботи, підвищення ефективності наукових досліджень в інституті, постійно шукає більш дійові форми і методи партійного керівництва. Не відразу вдавалося докорінно змінити стиль діяльності в нових умовах, коли різко збільшилась кількість комуністів, розширились масштаби роботи на факультетах і кафедрах при чисельному зростанні контингенту студентів і викладачів. Тому своєчасною була допомога обкому партії, який у 1972 р. проаналізував роботу парткому вузу і вказав на недоліки в ній, шляхи їх усунення.

Протягом цього періоду удосконалювалася структура партійної організації,

«ДАВАЙ ЗАГРАЄМО ДУ ЕТОМ...»

Фотоетюд В. БОЙЧУКА.

КАЛЕЙДОСКОП

ЩО УМІЛИ РОБИТИ В МІДНОМУ СТОЛІТТІ

«М'ячами пришельців» нарекли працівники Васильківського гірничо-збагачувального комбінату незвичайні знахідки, виявлені ними в шарі породи при розробці кар'єру. Це правильної яйцеподібної форми кам'яні громади розміром з двоповерховий будинок.

Поряд з екскаваторами вони виглядають дисонансом. Їх мимоволі пов'язує з пришельцями з космосу або багатотонними кулями, знайденими в Південній Америці. Якби ж сили притягли сюди здалека гранітні брили вагою майже в сотню тонн, відшліфували їх поверхні!

— Це і для нас велика загадка, — говорить керівник Північно-Казахстанської археологічної експедиції, кандидат історичних

наук В. Зайберт. — Адже гранітних масивів поблизу немає. А кулі залягали на багатометровій, практично недосяжній глибині. Але, вважаю, вони — справа рук не космічних пришельців, а наших далеких предків з кам'яного, точніше, мідного століття — енеоліта. Це IV — III тисячоліття до нашої ери, «золоте століття» людства, коли розвивались ремесла та мистецтво, у людей з'явилися дивні навіть для нашого часу знання астрономії.

Судячи з усього, кулі мали культове призначення, були символами так званого «світового яйця» — прародителя Всесвіту.

ТАЄМНИЦЯ МЕРТВОГО

ОЗЕРА

А ось про що повідомляють жителі села Герасимівка Андріївського району Талди-Курганської області Казахстану:

«Є в наших краях озеро зовсім маленьке — у довжину метрів сто, а в ширину шістдесят. Назва у нього нехороша — Мертве озеро. Дивно і сумно, але чи не кожен рік у Мертвому топляться люди.

Народ не даремно дав озеру таке ім'я. В його водах нема, зовсім нема життя. Утопленики на поверхню не спливають, а стоять на дні прями, як свічки. Водоліз з повним балоном кисню більше трьох хвилин під водою не витримує. Говорять, що з якоїсь розщелини на дні виділяється природний газ. Який — не знаємо».

Цікаво, що Мертве ніколи, навіть у страшну спеку, не висихає, і вода в ньому лишається крижаною. Хочеться сподіватися, що спеціалісти зацікавляться незвичайним озером і вчепним вдасться розгадати таємницю Мертвого.

ЯСНОВИДЦА МОМЕРА

Знання більшості людей про екстрасенсів Болгарії вичерпуються, мабуть, одним іменем — Ванга. І хоча ясновидицькі та екстрасенсові досягнення сліпої жінки з Петричева дійсно вражають, не слід думати, що вони неповторні.

Момера Пенчева. Якщо ви ще нічого про неї не чули, це цілком зрозуміло. З тієї пори, як зійшла зоря Момери, минуло всього кілька років, усі ці роки вона відмовляється від будь-яких інтерв'ю, віддаючи перевагу оточенню лікарів-спеціалістів, під наглядом яких приймає хворих у поліклініці міста Стара Загора.

Момера діагностує на відстані, виликовує численні хвороби, полегшує хід хвороби Бехтерева та глухонімоти у дітей, а також передбачає майбутнє. За освітою бухгалтер, вона у розмовах з медиками використовує спеціальну медичну термінологію, а на запитання: «Звідки такі знання!» — відповідає: «Слова самі приходять в голову». Почувши назву будь-яких ліків, Момера відразу може сказати, з яких елементів вони складаються і як діють на людину. Зокрема, якщо ліки рослинні, вона «бачить», в якій місцевості яка трава зібрана.

На підставі власних зустрічей з Момерою можна сказати, що їй не чуже почуття гумору, деколи вона може пожартувати з аудиторією, показати, що називається фокус, а не справжню роботу, але в цілому її здібності заслуговують поваги.

С. СЛЮСАРЕВ.

[ЗА МАТЕРІАЛАМИ ГАЗЕТИ «СОВЕТСКАЯ ТРОВАГЛЯ»].

НТШ відновлює свою діяльність

21 жовтня 1989 року на установчих зборах було утворено відновлення діяльності Наукового товариства імені Т. Г. Шевченка у Львові.

Як відомо, у 1873 році там з ініціативи О. Кониського, М. Драгоманова та інших було засноване Літературне товариство імені Т. Г. Шевченка, яке через 20 років (1893 р.) реорганізувалося в НТШ. У той час НТШ мало три секції: історико-філософську, філологічну та математико-природничо-медичну. НТШ здійснювало видання «Записок Наукового товариства імені Шевченка», «Літературно-наукового вісника», «Етнографічного збірника»,

«Пам'яток української мови і літератури»... НТШ друкувало також твори Т. Г. Шевченка, І. Я. Франка та інших письменників, наукові праці та матеріали. Філологічною секцією НТШ довгий час керував І. Я. Франко, в роботі етнографічної комісії активну участь брав В. Гнатюк, в роботі історичної — М. С. Грушевський, який у 1897 — 1913 роках був головою цієї організації. Припинило свою діяльність НТШ у 1939 р.

Тепер у товаристві налічується шість секцій: історична, філологічна, мистецтвознавча, фольклорно-етнографічна, фізико-математична і природознавча.

Кожна з секцій складається з декількох комісій. Поряд з секціями створено комісії — лікарську і поліграфічно-видавничу.

НТШ планує проводити, щороку дві сесії, відновити видавничу діяльність як щодо випуску «Записок», так і інших періодичних збірників та окремих монографій.

Головою НТШ став членкореспондент АН УРСР, заступник директора фізико-технічного інституту АН УРСР О. М. Романів. Головою підкомісії астрономії обрано професора нашого інституту І. А. Климишина.

Наш кор.

ВИСТАВКА ШЕВЧЕНКІАНИ

До 176-річчя з дня народження великого народного поета і художника, полум'яного революціонера і мислителя в бібліотеці нашого інституту проводилася виставка літератури на тему «Шевченко і Західна Україна». До уваги студентів та викладачів було представлено такі книги: «Т. Г. Шевченко. Біографія», «Сторінки львівської Шевченкіани» О. Сидора, «В сім'ї вольній, новій», «Шевченко і Західна Україна» М. Дубини, «Шевченко і Прикарпаття» П. Арсенича та інші. За час виставки сотні відвідувачів бібліотеки переглянули ці книги, дехто згодом записав їх у свої формуляри — для глибокого ознайомлення. Такі виставки бібліотека планує проводити й надалі.

«Советский педагог» — орган парткома, ректората, профсоюзних комітетів і комітета ЛКСМУ Івано-Франківського державного педагогічного інституту імені В. Стефаніка. Газета виходить на українському мові.

Газета виходить один раз на тиждень — у вівторок. Формат — 0,5 друкарського аркуша газети «Правда». Адреса: 284000, м. Івано-Франківськ, вул. Шевченка, 57. Телефон: 96-4-73, 96-4-41. Редактор І. ГАВРИЛОВИЧ.

Івано-Франківська обласна друкарня управління у справах видавництва і поліграфії обласного м. Івано-Франківськ, вул. Чапаєва, 78.

Зам. 930.

Тираж 2000.